

Mit ophold på Blåvand Fuglestation

Oliver Laursen

Efter at have fået min studenterhue her til sommers i 2025, og mit sæsonarbejde i universe science park er slut, skulle jeg finde på noget helt nyt at lave den resterende tid. Siden 2018 har jeg set på fugle, men har aldrig rigtig haft tid til at tage ophold på fuglestation, idet jeg stadigvæk gik i skole og det skal jo passes. Så efter studenterhuen vidste jeg at tiden skulle bruges på fuglene, så hvilken bedre måde at gøre det på, end at tage på fuglestation i Blåvand. I dette skriv vil jeg fortælle om min oplevelse ved at være på sådan en fuglestation, hvordan det hele foregår, oplevelserne og alt det indimellem. (alle billeder er taget i blåvandsområdet af undertegnede bortset fra ét)

DOF UNG holder hvert år en lejr til Blåvand i uge 42, hvor jeg igen deltog. Da lejren var slut og vi har sagt farvel, kørte jeg direkte til fuglestationen og startede mit ophold. Én uge med DOF UNG og fire med fuglestationen. Når man er væk i hele fem uger væk hjemmefra, kræver det en form for transport. Den transport kom i form af en 2018 Toyota Aygo, samme bil jeg kørte i til og fra gymnasiet. Heldigvis for stationen da det netop var sådan en de manglede, for at tingene flød lidt nemmere i forhold til de pligter der skulle tages sig af. Dette skriv vil jeg også lave ret systematisk i form af nogle kapitler så det er lettere at følge med i, hvad der bliver skrevet om. Jeg vil starte med det praktiske ved at være på en fuglestation.

Det praktiske

Aygoen blev parkeret på stationens egen P-plads og jeg gik ind for at mødes med de frivillige på stationen. Ved spisebordet sad stationslederen: Henrik Böhmer og David Manstrup som nok er blandt de fuglekiggere, der kigger mest på fugle i det område. Vi fik en kop kaffe og ventede på at observatørerne kom tilbage fra morgenobsen og ringmærkerne, fra haverne. Man følte sig velkommen og tilpas med alle de venlige ansigter, og alt handlede jo om fugle. De har en væg fyldt med fuglebøger, og på væggene hang der gamle plakater over fugle ved havet og fugle ved kysten osv. Der var kun fire frivillige på stationen, to ringmærkerer og to observatører. Det handler om tre danskere og én portugiser, to mænd og to kvinder, hvor vi alle var nogenlunde jævnaldrende, det gjorde det meget nemt for os at finde på noget at snakke om, når det nu en sjælden gang ikke skulle handle om fugle. Om morgenen skulle jeg som observatør på morgenobs og udføre den standardiseret træktælling på tre timer med seks intervaller. Man skal være derude ca en halv time før solopgang. Efter hvert interval starter man forfra med de fugle, der blev observeret. Nogle arter kom der selvfølgelig flere af end andre. Sortænderne fik plads på kliktælleren sammen med de Rødstrubede lommer, så når intervallet er over, ville man skrive dem på listen og starte en ny liste, lidt ligesom at have seks ture på samme obs. Når morgenobsen er slut tager man tilbage til stationen for at spise lidt middagsmad, og hvis vejret er til det, tager man ud og lusker i mosen. Mosen er et stykke krat og buskads inde på militærrets område, som gang på gang ryster sjældne fugle af sig om efteråret. Inde ved spisebordet havde vi også en tabel over ugen, med de pligter man havde. Nogle dage skulle man ikke så meget andet end morgenobsen, andre dage skulle man både

have morgenobsen, indtaste data i dofbasen, skrive blog og lave aftensmad. Men vi var flittige til at hjælpe hinanden, hvis der var noget man lige skulle have en hånd med.

Fuglene

Det er klart at når man er på fuglestation kommer man til at se nogle flotte, sjældne og seje fugle. Jeg havde nogle forventninger til mit ophold. Jeg skulle ramme de magiske 300, se en brilleand, mellemkjove og finde nogle sjældne fugle selv. Det virker måske som om at det kun handler om de sjældne fugle, men det er også fordi koncentrationen af sjældne fugle i blåvand om efteråret bare er højere end det jeg er vant til herhjemme i Sønderjylland, så det ville jeg udnytte. Til gengæld, hvis ringmærkerne fangede en flok halemejsere, ville jeg ikke være ligeglad, tværtimod. Halemejsere som I kender dem er bare noget for sig selv. Inden mit ophold gik jeg og tænkte, om jeg ville blive træt af at se på fugle efter fem ugers konstant fuglekigning. For at svare på det ville jeg lave et eksempel på en sjælden fugl vi så rigtig mange af. Søkongen havde vi en periode med min. to fugle om dagen, det startede med at vi råbte "SØKONGE BAG VED BRÆNDINGEN MOD SYD", efter nogle dage faldt begejstringen lidt. "Ja, der kommer endnu en bag brændingen mod syd". Søkonger er flotte og søde fugle, men alligevel blev man vant til dem, og som sæsonen gik på hæld blev man også vant til alle de klassiske fugle der kom, så man kedede sig faktisk lidt til sidst. Det

kræver dog kun én fugl for at ændre den rutine. Så for at svare på det spørgsmål, nej, det bliver man ikke.

Storkjoven er efterhånden ved at være rigtig sjælden og svær at se, men Blåvand om efteråret plejer at ryste nogle stykker fra sig. Her ser vi en storkjove, der jager en fuldvoksen sølvmåge. Inden da rastede de sædvanlige 200 måger på stranden, men de lettede pludselig alle sammen og fløj mod syd. Det eneste der kan gøre sådan noget er en større kjove eller en havørn. Morgenobsen slutter altid før ringmærkningen, medmindre det er dårligt vejr. Så da jeg sad og spiste efter morgenobsen, bankede Lua på ruden med en fugl i hånden og et bredt smil på læben.

I stationshaven havde de fanget sæsonens anden fuglekongesanger. Kender man ikke Fuglekongesangeren så skal man vide at det er den fugl man håber at finde når man kratlusker, fordi den er simpelthen bare så flot, og billedet her gør det ikke engang retfærdigt. Den har en hel gul overgump som bare lyser op når den søger efter mad, præcis som en fuglekonge gør, den svirre simpelthen rundt i fyrretræer og buske. Hvis der er en bestemt følelse man har ved at være på fuglestation, så er det spænding. Spændingen om at lige om lidt kunne komme 3000 stære i én flok, spændingen om at næste krat man kigger i, sidder der en god fugl og spændingen om hvad det bliver til aftensmad. I Blåvand kommer der som nævnt nogle fugle, som vi slet ikke ser nok af herhjemme i Sønderjylland. En rigtig karakterfugl for blåvandsområdet er den sortstrubet bynkefugl, jeg tror at på mit ophold så jeg flere af dem, end jeg så gråspurve. Området er klart et af Danmarks bedste steder at være om efteråret, bare man kigger på artsdiversiteten. Den bedste morgenobs kom vi op på godt 74 forskellige fuglearter på ÉN dag. På sådan en dag er man glad for at have en 'lydoptager'.

Grejet

Udover sin trofaste håndkikkert skulle man have et solidt teleskop, der kan holde til regn og hård vind. Et godt teleskop til gengæld gør ikke meget godt i vinden, hvis ikke det står på et godt stativ/trefod. Personligt havde jeg også et kamera med til dokumentation af de bemærkelsesværdige fugle. Et Nikon Coolpix P1000 var kameraet jeg havde med, og det fik også taget rigeligt med billeder under mit ophold.

Kameraet til gengæld krævede godt lys, ellers blev billederne grynede. Håndkikkerten er et Vortex Diamondback 10x42 som jeg har haft siden 2019. Den har efterhånden fået nogle slag og mon ikke den snart skal udskiftes med noget bedre. Som det ses på billedet er mit teleskop et Vortex Diamondback HD 20-60x85, et teleskop der ellers er produceret til jagt af amerikanerne, hvis man kigger på deres hjemmeside vil I se meget af deres marketing går i

den retning, men det er også yderst fremragende til fugleverdenen. Min medobservatør Sverre, havde fået en Boya-lydoptager af stationslederen Henrik Böhmer, som kunne kobles til telefonen via et stik, og så via ASR-appen kunne man optage alle trækfuglene, hvis de sagde noget. Det skal vise sig nyttigt når der kommer trækkende jernspurve, sådanne fugle trækker åbenbart ligesom bogfinker. Lidt af en hovedpine ikke at kunne finde ud af hvad det var på selve obsen, men så var der da noget at snakke om derhjemme på stationen.

Det Sociale

Jeg stod i stuen og kiggede på de plakater, der fortalte om stationens historie, og så må det siges at levevilkårene er blevet noget bedre siden da. Fra at leve i 'petroleumshuset' uden varme til at have Air conditioning og et fjernsyn med ambient lys. I kan nok godt forestille jer at fjernsynet blev brugt ligeså meget som håndkikkerten. Vi havde sådanne TV-dinner nights, som Lua kaldte det, hvor vi så Pirates of the Caribbean mens vi spiste aftensmad. Det sociale kom også ved fuglene, så når der hoppede en rødtoppet fuglekonge rundt i stationshaven, stod vi alle og kiggede på den og håbede at den sprang i nettet. Det gjorde den også til sidst.

På billedet kan man så, hvor godt den kan camouflere sig i hybenkrattet. Efter en vellykket uge med masser af gode fugle og stunder, blev byen prøvet af om aftenen. The Irish pub, Lise's Pub og Netto, kendte os efterhånden igennem sæsonen.

Historier fra felten

Cettisanger

Nogle dage var fyldt med spænding og fugle, andre dage var det svært at komme over de 30 arter. Som nævnt tidligere, kræver det kun én fugl for at

vende dagen om. Den 3. November stod vi trofast på morgenobsen, der kom fint med fugle i starten af dagen, men der kom efterhånden færre og færre fugle. Så fra lommen lød det. Fra det lange krat kaldte der måske en schwarz løvsanger, en rigtig svær fugl. Cirka en halv time efter kom der endnu en melding fra Henrik Böhmer om at han ikke længere tror det er en schwarz, men at det til gengæld er en CETTISANGER! På morgenobsen stod Bent Jacobsen den tidligere stationsleder, Sverre og jeg. Den gad vi altså gerne at se, men hvad gør man når der stadig er en halv time tilbage af morgenobsen, og man står med den tidligere stationsleder? Så spørger man selvfølgelig manden, hvad man gør. Bent sagde at vi godt kunne tage den sidste halve time med, til gengæld gik han og kørte efter fuglen og så stod vi der selv. Det tog til gengæld kun 5 minutter efter han gik før vi også valgte at forlade morgenobsen. Det handler jo om et andengangsfund for landet, så vi smed vores grej i indgangen og hoppede i aygoen og kørte mod det lange krat ved grønningen. I spændingen glemte jeg faktisk min kikkert og havde kun kameraet med. Har man aldrig været ved det lange krat, så skal man vide at det er en forfærdelig vej! Men det var der ikke tid til at

spekulere på, aygoen blev parkeret ved siden af de to andre og vi gik mod succes eller fiasko. Fuglen var der endnu og kaldte sporadisk, vi hørte den allesammen, mens vandet stod os til anklerne. Her ses Henriks billede af Cettisangeren.

En lærestreg

D. 21. Oktober gik jeg ned i mosen. Vejret var gråt og det regnede en smule, jeg var bevæbnet med kikkert og kamera, men ingen lydoptager, hvilket skulle vise sig at bide mig i røven senere hen. I mosen var de sædvanlige gærdesmutter, rødhalse og overtrækkende pibere og finker.

Da jeg kom til den nordlige branddam fløj der såmænd også to enkeltbekkasiner op, et dejligt gensyn af en ellers svær fugl. Jeg stod ved branddammen længe og lyttede, efter 5 minutter gik jeg videre mod NØ, hvor en værbling fløj op og lidt væk mens den tikkede! Når en værbling siger tik, så skal man bare være klar med kameraet og lydoptageren. Men hov, sådan en lydoptager tog jeg ikke med. Fuglen var desværre som sunket i jorden, og ingen billeder blev taget. Det var mest sandsynligt en dværgværbling begrundet det at størrelsen på fuglen ikke gav værbling indtryk. Så når man kratlusker så skal man godt nok huske at have en form for lyd med, man ved jo aldrig hvad det kunne have været.

Alt i alt

Blåvand fuglestation har givet mig sådan en fantastisk oplevelse, det tog ikke lang tid før man følte sig fuldstændig hjemme. Jeg så det som en kæmpe ære at være observatør på stationen, aldrig har jeg lært så meget på så kort tid med sådanne fantastiske ligesindet. Jeg har fået muligheden for at opleve så meget på kun fire uger. Da sæsonen nærmede sin afslutning vidste jeg at jeg ville savne at være på stationen, men alligevel ved jeg at det slet ikke er sidste gang jeg tager derop. Jeg husker stadigvæk første morgenobs på hukket i 2019, så snart jeg kom forbi p-pladsen og lagde øjne på heden og stranden, blev jeg nærmest forelsket. Der er noget helt magisk ved Blåvand, som gør at jeg altid glæder mig til det næste gensyn. Til sidst vil jeg sige et kæmpe tak til DOF Sønderjylland for at bidrage til mit ophold, og til Blåvand Fuglestation for at have givet mig denne fantastiske oplevelse.

